

LAUSUNTO
31.8.2012

Valtiovarainministeriö

SOKERIVEROTUSTA SELVITTÄNEEN TYÖRYHMÄN VÄLIRAPORTTI

Keskuskauppakamari esittää pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

Työryhmä on pohtinut kattavasti eri vaihtoehtoja nykyisen makeisveron korvaamiseksi laajapohjaisemmalla makeisverolla tai sokeripitoisuuteen perustuvalla verolla. Mallien vaikutuksia on kuitenkin toistaiseksi arvioitu vain yleisellä tasolla.

Selvityksen perusteella voi todeta, että kaikkiin malleihin liittyy heikkouksia joko suuren hallinnollisen taakan tai mahdollisen EU-oikeuden vastaisuuden vuoksi. Arvonlisäverotukseen perustuva malli näyttäisi olevan melko selkeästi EU-oikeuden vastainen. Kokonaissokeripitoisuuteen perustuvassa mallissa tiettyjen tuotteiden rajaaminen veron ulkopuolelle saatetaan katsoa valtiontueksi. Myös lisätyn sokerin mallista todetaan, että jos verotus perustuu raaka-aineen verotukseen, sen EU-oikeudenmukaisuus on kyseenalaista. Makeisveron laajentamisessa sekä makeis- ja sokeriveron yhdistelmämallissa ongelmaksi voivat tulla valtiontukisäännökset tuotteiden valikoinnin vuoksi.

Kokonaissokeripitoisuuteen perustuvassa mallissa heikkoutena olisi hallinnollisen taakan huomattava lisääntyminen. Sama koskisi lisätyn sokerin mallia, kun verotus perustuu lopputuotteeseen, minkä lisäksi valvonta olisi mallissa vaikeaa. Hallinnollinen taakka kasvaisi selvästi myös makeis- ja sokeriveron yhdistelmämallissa. Kahden mallin yhdistäminen näyttäisi tekevän mallista muutenkin monimutkaisen.

Nykyisen makeisveron suurimpia ongelmia ovat kilpailuneutraliteetin puute sekä verosta aiheutuva hallinnollinen taakka. Keskuskauppakamari katsoo, että kilpailullisista syistä nykyisen makeisveron laajentaminen olisi perusteltua. Veron laajentuessa hallinnolliset rasitteet kuitenkin kasvavat. Erityisesti kokonaissokeripitoisuuteen perustuvat mallit lisääisivät yritysten

LAUSUNTO

31.8.2012

hallinnollisia kustannuksia huomattavasti. Ratkaisua tehtäessä on suhteutettava veron keräämisestä aiheutuvat kustannukset sillä tavoiteltuun tuottoon. Hallitus on sitoutunut hallitusohjelmassakin yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseen.

Hallitusohjelman sokeriveroa koskevan kirjauksen ja työryhmämuistion perusteella jää hieman epäselväksi, millainen fiskaalinen tavoite uudistukselle on ylipäättään asetettu, vai onko tavoitteena vain nykyisen tuottotason säilyttäminen. Veron ensisijainen tavoite on kuitenkin edelleen fiskaalinen, mikä puoltaa sitä, ettei siirrytä hallinnollisesti kovin raskaaseen malliin. Yksinkertaisinta lisäverotulojen kerääminen on yleisen kulutusverotuksen kautta. Nykyisen makeisveron laajentamiseen perustuva malli parantaisi kilpailuneutraliteettia ilman kohtuutonta lisäystä hallinnolliseen taakkaan. Vaikka kulutuksen verottaminen on vähemmän haitallisena parempi vaihtoehto kuin esim. työn verotuksen kiristäminen, valmisteverotasojen tulee olla maltillisella tasolla, jotta niistä ei aiheudu merkittäviä vaikeuksia alan teollisuudelle.

Työryhmä ei ole vielä teettänyt malleista tarkkoja vaikutusarvioita. Myös tietyt EU-näkökohdat ovat tarkemman tarkastelun kohteena. Vaikutusarvioiden tekeminen on olennaista lopullisen päätöksen kannalta ja mallin valintaan voidaankin ottaa tarkemmin kantaa vasta vaikutusarvioiden sekä EU-tarkastelun valmistuttua.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Terhi Järvikare
Johtaja